

Eén jaar imker

P. Paardekoooper, Arnhem

Medio juni 1998 besloot ik dat het zover was. Ik belde de bijenvereniging Arnhem en meldde mezelf aan als lid. De volgende dag lagen een paar exemplaren van het maandblad *Bijen* op mijn deurmat met een briefje van de secretaris waarin stond dat Ruud Schoorl mijn mentor zou willen zijn. Het weekend daaropvolgend bracht ik enkele uren door in de bijentuin van de Imkersvereniging Arnhem en maakte kennis met Ruud, een paar andere imkers, met veel bijen en een groot aantal imkeruitdrukkingen, die pas in de maanden daarna enigszins duidelijk voor me werden.

50

Op mijn vraag: 'Hoe nu verder?' vertelde Ruud dat het een goede imker-traditie is dat je nooit je eerste volk mag kopen, maar dat je die cadeau moet krijgen of dat die aan moet komen vliegen. 'Maar jij krijgt van mij een Buckfastvolk cadeau, en wel het volk dat nu in dat demonstratiekastje zit', voegde hij eraan toe. In de dagen die volgden, richtte ik een plek in mijn achtertuin in voor een toekomstige bijenkast en studeerde ik driftig verder in de boekjes over bijenhouden die ik inmiddels had aangeschaft.

In het weekend ging ik met mijn echtgenote, naar ons zomerplekje in het bos bij Zandoerle (Brabant). Een kennis van ons, Bernhard Das, die zelf ook bijen houdt, liet ik zien wat voor lectuur ik aan het lezen was. Dat was niet aan dovemansoren gezegd. Toen wij een week later weer bij ons weekendstekje kwamen stonden daar naast het schuurtje twee bijenkasten, met daaromheen een drukte van belang. Vlug bij Bernhard langs voor uitleg. 'Die twee volken heb ik deze week geschept, en omdat ik toch al voldoende kasten heb, heb ik ze maar bij jou neergezet'.

Inmiddels stond in mijn achtertuin in Arnhem een kast met het Buckfastvolk van Ruud ook al nijver te gonzen en was ik van de ene op de andere week eigenaar van drie volken.

In de weken die volgden las ik veel, kwam Ruud een paar keer langs en assisteerde ik Bernhard bij het zoeken naar de koningin in een kast waar veel te veel darren in zaten. Ik werd een paar keer hevig gestoken, dwars door mijn broek heen, maar ik vond het een boeiende actie en ik was blij met de ervaring.

Daags daarna controleerde ik mijn eigen nieuwe volken. Waar zit de koningin en is ze goed aan de leg?

Vreemd genoeg zag ik wel de eitjes en volop larven, maar een koningin was nergens te bekennen. Ook bij een tweede inspectieronde niet, en zo moeilijk moest het toch niet zijn, in een kastje met zes ramen. Een beetje radeloos besloot ik de kast maar te sluiten en keek ik in gedachten naar de grond. Daar liepen, tussen mijn voeten, een paar bijen die tijdens de inspectie gevallen waren. 'Nu ja, laat ik die nog maar even netjes terugzetten', dacht ik, en bukte me. 'Nog een wonder dat ik ze niet heb doodgetrapt. Nu dat was het zeker, want daar liep dus de koningin met een deel van haar hofhouding. En toen kwam de wijze raad van Ruud weer bij me boven: 'Als je een kast controleert, houd dan altijd de ramen boven de kast!' Dank je, dat ging dus maar net goed.

Augustus en september verstreken verder op een weinig indrukwekkende wijze. Vanwege het slechte weer zag ik me genoodzaakt veel bij te voeren, waarbij op viel dat het volk thuis en een van de volken in Brabant het goed deden. Het derde volk was evenwel lui en traag, werd steeds kleiner en baarde me veel zorgen. Na de eerste nachtvorst was het dood. Helaas. Met pijn in het hart gaf ik Bernhard de lege kast terug. Half en half rekende ik nog op een kritische opmerking in de geest van: 'Je moet wel beter op je volken passen hoor!', maar die bleef gelukkig uit. Zijn reactie was anders: 'Tja, zo is het leven', zei hij nuchter.

In de maanden die volgden ontdekte ik dat een collega ook imker was en kreeg ik van hem een bouwtekening voor een bijenkast (model Spaarkast). Dat gaf mij de gelegenheid om gedurende de winter-

Mijn kleine bijenstal bij Oerle. Foto: P. Paardekoper

maanden twee bijenkasten te timmeren. De geleende kast van Ruud had ik inmiddels vervangen door een mooie tuinkast van Red Cedarhout. Het volk in Brabant was intussen gehuisvest in een Mo-bee-Hive.

In de winter verheugde de komst van elke editie van Bijen mij in hoge mate. Elke letter van elk artikel heb ik gelezen, soms wel twee keer, want imkers kunnen er wat van. Ik begrijp soms geen snars van wat er zoal wordt neergeschreven. Nu moet ik toegeven dat ook de terminologie bij mij in huis iets anders is geworden. Een zin als: 'Ik heb vandaag weer heel wat doppen gebroken' kan ik tegenwoordig rustig tegen mijn vrouw zeggen, maar als ik dat een jaar geleden had gezegd was ze toch zeker angstig de servieskast gaan controleren.

En toen was het eindelijk weer voorjaar en kwam na een lange winterstilte het bijenleven weer op gang. Er werd direct goed gevlogen met tot resultaat dat ik begin mei een aantal verzegelde ramen mee kon nemen naar Brabant. In de slinger van Bernhard zou het moeten gebeuren: mijn eerste honing! Wat een weelde. Ik heb bijna de hele oogst cadeau gedaan. Aan familie en vrienden om te proeven, aan de burens voor de overlast (die ze gelukkig zeggen niet te hebben) en aan onze kinderen omdat we er trots op zijn.

Begin juni werd ik bij een controle van mijn kast bij Zandoerle door een bij fors gestoken in mijn bovenlip. Een half uur later kreeg ik mijn lippen niet meer op elkaar en een uur later zwollen ook mijn kenen enorm op. Zo erg, dat ik mijn eigen wangen kon zien! Bernhard en zijn familie kwamen niet meer bij van het lachen toen ze me zagen. 'Dat is een goeie voor het carnaval, dan hebt ge geen masker nodig', suggereerde zijn zoon, maar echt blij was ik niet met dit advies.

Ik ben de dag daarop wel naar kantoor gegaan, maar ik heb me afgezonderd en me aan veel bureauwerk gezet, zodat ik weinig mensen heb gezien die dag. Gelukkig was het woensdag over.

Ik ben ook nog bij de dokter langs geweest, want ik vreesde even voor een allergische reactie en dat zou het einde van de hobby betekenen, maar we concludeerden dat hier geen sprake van was. Het was wellicht een steek in een bloed- of lymfevat.

De week daarna in Zandoerle weer een bijzondere ervaring. Ik heb daar inmiddels weer twee volken staan, want Bernhard had een paar volken gesplitst en kwam tot de conclusie dat hij er best eentje kon

missen. 's Morgens heb ik beide volken gecontroleerd en heel wat doppen gebroken. Alles zag er verder prima uit; koningin aanwezig, veel broed, niets bijzonders. Circa twee uur na mijn controle wordt mijn aandacht ineens getrokken door een steeds sterker wordend gezoem. In de verte zie ik uit de bijenkast als uit een mitrailleur bijen naar buiten komen knallen. Ik heb mijn pak aangedaan en ben ter plaatse gaan kijken. De drukte voor de opening was enorm en ook de bewegingen van de vliegende bijen namen met de minuut toe. 'Dit is zwermen' dacht ik, want beginneling als ik ben heb ik dat nog niet meegemaakt. Ik realiseerde me dat het betekent dat de koningin er vandoor gaat en dat leek me geen goed idee. Ik heb mijn imkerpijp gestopt en aangestoken en had hem net goed aan de praat toen ik de koningin op de vliegplak zag verschijnen. Ik heb niet gewacht, maar haar direct een flinke stoot rook gegeven. Daarna ook nog - voor zover dat gaat - de omgeving van de kast goed in de rook gezet. Dat waait wel weer weg, maar het heeft toch wel zijn effect op al die vliegende bijen, dacht ik maar zo. Ik weet niet waar het aan heeft gelegen, maar de koningin heeft zich die middag niet meer vertoont. Een kwartier na mijn actie was de grote onrust op de vliegplank voorbij. Er zaten nog wel bijen maar het was duidelijk dat de druk aan het afnemen was. Twee uur later was alles weer helemaal rustig.

Wat overigens opviel was dat alles in de omgeving, van boek en krant, tot tafelkleed en auto, onder de lichtbruine vlekjes zat.

Toen ik het Bernhard vertelde schudde hij zijn hoofd. 'Als het volk wil zwermen, dan gaat het zwermen. Dat hou je niet tegen'.

Wat daarvan ook waar mag zijn, een week later was de koningin nog steeds aanwezig en was het opvallend dat er ineens geen doppen meer gezet waren. Kennelijk was de zwermduft geweken.

Het is nu begin juli. Een jaar geleden was mijn eerste kennismaking met 'De Bij'. Ik kijk terug op een leerzaam jaar, waarin ik mij verrijkt voel met de ervaringen met mijn bijen. Ik moet nog heel veel leren. De bijen werken hard, maar als imker moet je ook steeds op je qui-vive zijn. Voor alle lessen die ik heb gehad en alle steun bij de moeilijke start van deze prachtige hobby, wil ik van hieruit dank zeggen aan mijn twee leermeesters: Ruud Schoorl en Bernhard Das. Dank!